

Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 21 marca 2017 r.

ZW/0714/46/17

Do druku nr 1361

SEKRETARIAT Z-CY SZEFA KS

Pan
Adam PODGÓRSKI
Zastępca Szefa
Kancelarii Sejmu

dz.
22.03.2017
województwo

Pracownicy Państwa Ministerstwa

W odpowiedzi na pismo z dnia 08 marca 2017 r., w sprawie przedłożenia opinii do poselskiego projektu ustawy - o zmianie ustawy o ochronie przyrody (MK-020-511/17), w załączeniu, przekazujemy uwagi otrzymane z województw: zachodniopomorskiego, świętokrzyskiego, mazowieckiego, wielkopolskiego, podlaskiego, kujawsko-pomorskiego i opolskiego.

Z uprzejmym pozdrowieniem

/-/ Bogdan Ciepielewski

Dyrektor Biura ZWRP

OPINIA

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

dotycząca poselskiego projektu ustawy- o zmianie ustawy o ochronie przyrody (druk nr 1361)

W opinii Województwa istnieje pilna potrzeba wprowadzenia zmian obowiązujących od 1 stycznia 2017r przepisów, znacząco liberalizujących obowiązujący dotychczas stan prawny w zakresie wycinki drzew i krzewów. Obecne uregulowania powodują nadmierną dowolność ich usuwania, która wywołuje sprzeciw wielu organów administracji samorządowej, organizacji pozarządowych, ekspertów oraz obywateli. Obowiązujący stan prawny przyczynia się do bezrefleksyjnego usuwania cennych przyrodniczo drzewostanów, obejmujących niejednokrotnie duże skupiska drzew. Obecne regulacje, jeszcze przed ich wejściem w życie, budziły liczne kontrowersje i obawy, ze względu na brak uwzględniania przez ustawodawcę merytorycznych argumentów, dotyczących ewentualnych przyrodniczych konsekwencji ich wprowadzenia. Wyraża się opinię, iż wspomniana styczniowa liberalizacja przepisów, uzasadniana m.in. jako realizacja konstytucyjnego zapisu prawa własności i uproszczenia procedur administracyjnych, w wielu przypadkach narusza obowiązujący art. 4 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody tj. *Obowiązkiem organów administracji publicznej, osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych oraz osób fizycznych jest dbałość o przyrodę będącą dziedzictwem i bogactwem narodowym.*

Z uwagi na powyższe, w opinii Województwa, nowelizacja przepisów w zakresie możliwości usuwania drzew i krzewów jest konieczna i przyczyni się do zahamowania dowolności usuwania drzew, pojawiających się w tym zakresie nadużyć oraz do skutecznej ochrony okazów o znaczącej wartości przyrodniczej. Należy jednak nadmienić, iż przedstawiony poselski projekt ustawy zawiera zapisy, które są m.in. :

- niespójne z aktualną nowelą ustawy o ochronie przyrody (np. definicja „zieleni chronionej” jako nowej proponowanej formy ochrony przyrody powinna zostać umieszczona w rozdziale drugim ustawy)
- niezgodne z treścią uzasadnienia (np. w uzasadnieniu podaje się, iż maksymalna powierzchnia krzewów możliwych do usunięcia z nieruchomości stanowiących własność albo będących w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych nie może przekroczyć 25 m², w proponowanym przepisie art.83f ust1 pkt 3a określono powierzchnię 50m² zarówno dla drzew jak i krzewów).

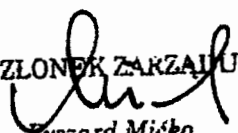
Wskazuje się także, iż w proponowane zamiany przepisów ustawy o ochronie przyrody nie zawierają, wspomnianych w treści uzasadnienia, uregulowań dotyczących ochrony cennych przyrodniczo drzew na terenach nieruchomości stanowiących własność osób fizycznych, zaś rozwiązanie pozwalające na objęcie ich ochroną w drodze uchwały rady gminy w praktyce będzie stosowane bardzo sporadycznie, chociażby ze względu na podnoszone aspekty ochrony własności prywatnej.

Część proponowanych przepisów budzi także wątpliwości interpretacyjne. Wnioskodawcy proponują np. wprowadzenie braku wymogu uzyskiwania zezwoleń na usunięcie drzew, które rosną w skupiskach o powierzchni nie przekraczających 50 m², bez wskazania kryteriów określenia tej powierzchni, w sytuacji gdy obowiązujący przepis art. 85 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody definiuje jedynie pojęcie powierzchni

pokrytej krzewami. Ponadto wprowadzenie proponowanego w projekcie art. 85 ust. 5 w nowym brzmieniu powoduje wątpliwości dotyczące treści regulacji dotyczących stawek opłat, które powinny być określone przez radę gminy w drodze uchwały na mocy art.85 ust. 4a.

Wnioskodawcy nie zaproponowali także rozwiązań dotyczących możliwości wyeliminowania ewentualnych nadużyć w zakresie skali oraz legalności prowadzonej wycinki.

Biorąc pod uwagę powyższe wyraża się opinię, iż przedmiotowy projekt wymaga doprecyzowania przepisów.

CZŁONEK ZARZĄDU

Ryszard Mićko

**Uwagi woj. świętokrzyskiego do projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody –
druk 1361**

Wprowadzenie nowej formy ochrony przyrody w postaci zieleni chronionej jest niepotrzebne. Zgodnie z definicją określającą tę formę przyrody, w projektowanym art. 40 a, za zieleń chronioną można uznać każde drzewo i krzew na terenie Polski. Wprowadzenie zieleni ochronnej uchwałą rady gminy na terenie nieruchomości nie stanowiącej własności gminy może być sprzeczne z konstytucją.

W zmienionym art. 83c ust. c – obligatoryjny nakaz wykonania nasadzeń zastępczych lub przesadzenia drzewa lub krzewu, przy braku dostępności miejsca do wykonania nasadzeń jest niewykonalny. W myśl obowiązujących przepisów opłata ponoszona za usunięcie drzewa i krzewu jest rekompensatą za utratę wartości przyrodniczych usuwanego drzewa i krzewu. Aby uniknąć opłaty wykonywana jest kompensacja przyrodnicza, o której mowa w art. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

Art. 83 f ust. 1 pkt. 3a - proponowany zapis jest błędny, gdyż odnosi się sam do siebie. Ponadto ustawa nie precyzuje w jaki sposób określana ma być powierzchnia skupiska drzew i krzewów.

Art. 84 ust. 1 - proponowany zapis jest błędny, gdyż ustawa nie wskazuje przypadków, w których ponosi się opłaty za usunięcie drzew lub krzewów. Ponadto jest sprzeczny z art. 86 wyszczególniającym przypadki, w których nie nalicza się opłat za usunięcie drzew lub krzewów.

Art. 85 ust. 5 - proponowany zapis ogranicza uprawnienia rady gminy i jest sprzeczny z zapisem art. 85 ust 4a, zgodnie z którym stawki mogą być określone w sposób jednolity dla wszystkich drzew i krzewów.

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy - o zmianie ustawy o ochronie przyrody (druk nr 1361).
Autor	
Projekt z dnia	

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	Związek Województw RP
Osoba do kontaktu	
e-mail	
tel.	

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Art.1 pkt 1	Proponuje się usunąć art. 6 pkt 6a	Wyznaczenie nowej formy ochrony przyrody jest bezzasadne gdyż formy: pomnik przyrody, zespół przyrodniczo – krajobrazowy, stanowisko dokumentacyjne wyczerpują zaproponowaną definicję zieleni chronionej.		
2.	Art.1 pkt 2	Proponuje się usunąć art.40a	j.w.		
3.	Art.1 pkt 7 Art. 1 pkt 8	Proponuje się pozostawić w obecnej formie art. 83c i 83 d	Nałożenie obowiązku zasadzenia zastępczego nie uwzględnia licznych sytuacji, szczególnie w terenach o zwartej zabudowie, gdzie nie ma możliwości wykonania nasadzenia np. ze względu na kolizję z infrastrukturą techniczną terenu.		

Informacja o projekcie:

Tytuł	Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody
Autor	Sejm RP
Projekt z dnia	21 lutego 2017 r.

Informacje o zgłaszającym uwagi:

Urząd	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego za pośrednictwem Biura Związku Województw RP
Organizacja samorządowa	
Osoba do kontaktu	Krzysztof Wojtkowski
e-mail	krzysztof.wojtowski@umww.pl
tel.	616 266 470

Uwagi:

Lp.	Część dokumentu, do którego odnosi się uwaga (np. art., nr str., rozdział)	Treść uwagi (propozycja zmian)	Uzasadnienie uwagi	Stanowisko resortu	Odniesienie do stanowiska resortu
1.	Uwaga ogólna	Projektowane zmiany zmierzają w dobrym kierunku. Jednak zasadne jest rozważenie możliwości wprowadzenia poniższych zmian.	Wprowadzenie ich w życie wzmocni ochronę przyrody, w szczególności w odniesieniu do drzew i krzewów.		
2.	Art. 83a ust. 1a.	Zrezygnować z obowiązku uzgadniania decyzji z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska - w odniesieniu do drzew rosnących w pasie drogowym.	Organ prowadzący główne postępowanie dysponuje kompetentnymi pracownikami – specjalistami, którzy obowiązkowo przeprowadzają oględziny i nie ma potrzeby ich sprawdzania. W praktyce regionalni dyrektorzy ochrony środowiska w ramach tych uzgodnień z reguły nie wykonują żadnych czynności, akceptując projekt przedłożonej im decyzji w wyniku tzw. „milczącej zgody”.		
3.	Art. 83f ust. 1 pkt 14 lit. b.	Zrezygnować w niektórych przypadkach z obowiązkowych oględzin - w szczególności gdy chodzi o złomy i wywroty;	Pozwoli to na szybsze usuwanie skutków gwałtownych zjawisk atmosferycznych.		

Uwagi woj. podlaskiego

Lp.	Część ustawy o ochronie przyrody, do której odnosi się uwaga	Treść uwagi / propozycja zmiany	Uzasadnienie uwagi
zmiany ustawy o ochronie przyrody			
1.	art. 6 ust. 1 pkt 6a, art. 40a art. 45 ust. 1		Wprowadzenie ochrony zadrzewień w formie nowej formy ochrony przyrody „zieleni chroniona” jest ciekawa, jednak jej wprowadzenie nie rozwiązuje problemu masowych, niekontrolowanych wycinek, których świadkami byliśmy po 1 stycznia 2017 r. Ustanowienie pomnika przyrody, a więc formy ochrony podobnej do proponowanej „zieleni chronionej”, na prywatnym gruncie odbywa się z udziałem właściciela. Powinien on wyrazić na to zgodę. Fakt, że zadrzewienia objęte proponowaną formą ochrony w razie potrzeby (np. zagrożenie bezpieczeństwa), będzie jeszcze trudniej usunąć (potrzebne będzie zniesienie formy ochrony przyrody w drodze uchwały rady gminy) niż było to przed 1 stycznia 2017 r. w przypadku drzew na gruntach należących do osób fizycznych (kiedy trzeba było tylko uzyskać decyzję zezwalającą na usunięcie drzew) prawdopodobnie będzie skutkowało niechęcią osób fizycznych do wyrażania zgody na ustanawianie tej formy ochrony przyrody na należących do nich nieruchomościach. Wytypowanie zadrzewień do objęcia ochroną i wprowadzanie tych form wymagałoby też sporo czasu i pracy ze strony urzędów gmin. Z wyżej wymienionych powodów również gminy na swoich gruntach mogą niezbyt chętnie takie formy ochrony powoływać. Ciężko więc sobie wyobrazić, że tą formą ochrony przyrody objętych zostanie wiele zadrzewień, a więc wprowadzenie jej nie wpłynie znacząco na ograniczenie nadmiernych wycinek drzew. Dużo rozsądniejszym rozwiązaniem wydaje się być przywrócenie ochrony prawnej drzew i krzewów do stanu sprzed 1 stycznia 2017 r., przynajmniej w kwestii konieczności uzyskiwania zezwoleń na usunięcie drzew i krzewów które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej, oraz usuwanych w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego (pojęcie to jest często nadużywane przez osoby prowadzące działalność rolniczą przy wycinaniu np. drzew śródpolnych). Ponadto w bardzo wielu przypadkach rolnicy uważają wbrew obowiązującemu prawu, że ich działalność nie jest działalnością gospodarczą i usuwają bez zezwoleń drzewa i krzewy w związku z działalnością rolniczą. Prowadzić to może do masowego niszczenia zadrzewień śródpolnych, które są cenne zarówno z punktu widzenia ochrony przyrody, jak też ochrony krajobrazu. W przypadku usuwania drzew i krzewów z nieruchomości będących własnością osób fizycznych i usuwanych na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej,

			właściciel nie ponosił opłat za usunięcie drzew. Również wydanie zezwolenia zwolnione było z opłaty skarbowej – a więc nie wiązało się to z żadnymi kosztami dla takich osób, a jednocześnie pozwalało na kontrolę gmin nad usuwaniem drzew i w uzasadnionych przypadkach niewyrażenie zgody na wycinkę.
2.	dodać art. 83a ust. 3a	„3a. Zezwolenie na usunięcie drzewa lub krzewu na obszarach objętych ochroną krajobrazową w granicach parku krajobrazowego wydaje się po uzgodnieniu z dyrektorem parku krajobrazowego.”	Zapisy te pozwolą na realną ochronę zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych na terenie parków krajobrazowych. Obowiązek takiej ochrony jest nakładany na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 3 ustawy o ochronie przyrody. Brak tego zapisu powoduje, iż Służby Parku Krajobrazowego mogą zareagować dopiero po usunięciu drzew lub krzewów, a jedyną drogą są przepisy karne zawarte w art. 127 ustawy. Konieczność uzyskania uzgodnienia pozwoleń z dyrektorem parku krajobrazowego zmniejszyłoby ryzyko późniejszego nakładania kar grzywny lub aresztu przez sąd.
3.	art. 83a ust. 4	„4. Organ właściwy do wydania zezwolenia, o którym mowa w ust. 3 i 3a, niezwłocznie przekazuje do uzgodnienia projekt zezwolenia wraz z aktami sprawy, w tym dokumentację fotograficzną drzewa lub krzewu.”	
4.	art. 83c ust. 3, 4 i 5 art. 83d ust. 2 i 3	Pozostawić w obecnie obowiązującym brzmieniu.	Obligatoryjne nakładanie obowiązku nasadzeń budzi wątpliwości w sytuacji, gdy właściciel nieruchomości nie jest w stanie wygospodarować miejsca na nasadzenia zastępcze lub przesadzenie drzew lub krzewów. Kolejne utrudnienia w nałożeniu obowiązku nasadzeń zastępczych dotyczą sytuacji usuwania drzew zagrażających bezpieczeństwu. Bezpieczniejszym rozwiązaniem jest zapis dotychczasowy pozwalający dostosować decyzję organu do indywidualnego przypadku. Ponadto jeśli przyjmie się obligatoryjny obowiązek nasadzeń zastępczych lub przesadzenie, to proponowane brzmienie art. 83d ust. 2 i 3 nie pasuje, gdyż dotyczy fakultatywnego obowiązku.
5.	art. 83f ust. 1 pkt 3a	Nieczytelna intencja zapisu	W proponowanej treści zapisu znajduje się powołanie na ten właśnie punkt, co wskazuje na prawdopodobną pomyłkę pisarską. Przez to zapis jest nieczytelny i niemożliwy w stosowaniu.
6.	w art. 83f w ust. 1 pkt 3	„3) drzew, których obwód pnia na wysokości 130 cm nie przekracza: a) 50 cm – w przypadku topoli, wierzb, kasztanowca zwyczajnego, klonu	Proponowane w projekcie obwody pni są zbyt duże, gdyż spowodują niekontrolowaną wycinkę drzew dojrzałych, o dużej roli ekologicznej. Najlepiej byłoby wrócić do zapisów ustawy sprzed 1 stycznia 2017 r. lub przyjąć wartości niższe.

		jesionolistnego, klonu srebrzystego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego b) 25 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew;”	
--	--	---	--

Uwagi woj. kujawsko-pomorskiego

do poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (druk nr 1361).

Przedłożony projekt oceniam negatywnie.

Proponowany projekt zmian wprowadza kolejne trudne do realizacji w praktyce zapisy, komplikując i tak już skomplikowaną sytuację formalno-prawną regulującą kwestię wycinania drzew i krzewów w naszym kraju!

Zebrane „na szybko” argumenty przemawiające za negatywną opinią:

- deprecjacja formy ochrony przyrody jaką stanowi pomnik przyrody;
- nowe pole do „nadużyć” przy ustanawianiu obiektów „zieleni chronionej”;
- po ustanowieniu uchwałą rady gminy obiektów „zieleni chronionej” pojawi się problem z „zdejmowaniem” tej formy ochrony przyrody; w różnych trudnych do przewidzenia sytuacjach życiowych, szczególnie na prywatnych nieruchomościach;
- ponadto kolejny punkt „zaczepny” do represjonowania właścicieli (art. 127 u.o.p.), którzy nieumyślnie dokonają szkody w obiekcie „zieleni chronionej” (przerabiamy to przecież z osobami w podeszłym wieku którym zdarzało się wycinać drzewa bez zgody administracyjnej;
- na kontrargument, że obiektami „zieleni chronionej” będą jakieś szczególne obiekty odpowiadam – to po co jest taka forma ochrony jak „pomnik przyrody”?!;
- niepotrzebne dociążanie administracji samorządowej kolejnymi zadaniami.

Proponowany projekt zmian wprowadza martwe zapisy, gdyż nie wskazuje kto ma weryfikować stan drzew i krzewów przed ich usunięciem. Ponadto w innych punktach zapisy są tak nieprecyzyjne, że w prosty sposób można się do nich (a raczej do ducha prawa) nie stosować.

Uważam proponowaną regulację za niepotrzebne dociążanie administracji kolejnymi zadaniami, zupełnie nieadekwatnymi do spodziewanych efektów oraz rzeczywistych potrzeb ochrony przyrody i krajobrazu w naszym kraju.

Jednocześnie pragnę wskazać na konsekwentność myślenia w sprawie regulacji wycinki drzew i krzewów

– poniżej opinia na temat projekt ustawy tzw. Lex Szyszko.

Przedłożony projekt ustawy opiniuje się pozytywnie.

Proponowane zmiany powodują zwiększenie uprawnień właścicieli nieruchomości, na której rosną drzewa i krzewy. Można powiedzieć, że prawo w zakresie ochrony terenów zieleni i zadrzewień będzie mniej restrykcyjne, a tym samym nie będzie ograniczało jak dotychczas wykonywania prawa własności. Poza tym szereg regulacji w tym zakresie zostanie przekazanych w kompetencje rad gminnych, co pozwoli różnicować i dostosować przepisy do lokalnej sytuacji, tj. do potrzeb ochrony drzew i krzewów na terenie danej gminy.

Na pozytywną opinię wpływa także fakt, iż nasze społeczeństwo jest coraz bardziej wykształcone (wyedukowane), a tym samym reprezentuje odpowiednio wysoki poziom świadomości ekologicznej dla zaproponowanej formy prawodawstwa.

Podpisano: Leszek Wasielewski

Uwagi woj. opolskiego

Samorząd Województwa Opolskiego pozytywnie opiniuje poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie przyrody (druk 1361).

Jednocześnie zgłaszamy poprawkę do pkt 9b ww. projektu ustawy, gdzie w art. 83f ust. 1 błędnie wpisano „pkt 3a lit. a”, a powinno być „pkt 3 lit. a”